

رامین جهان پور – شاید هیچ دریایی در دنیا بیشتر از خلیج فارس توجه باستان شناسان، تاریخ نگاران، زمین شناسان، جغرافی دانان و سیاست مداران را به خود معطوف نکرده باشد. سرگذشت، رویدادها، حوادث خلیج فارس به کهن ترین زمان‌های تاریخی می رسد و ذکر آن در تاریخ مکتوب بشری، پیش تر از دریاهای دیگر جهان آمده است. موقعیت مرکزی آن در یکی از مهم ترین جاده‌های میان شرق و غرب، از ابتدای تاریخ، اهمیت ویژه‌ای به آن داده است و نوشته‌های بی شماری که به ده‌ها زبان (پهلوی، اوستایی، اشوری، یونانی، سریانی، رومی، عربی، انگلیسی، چینی وژاپنی) درباره این دریا که در دست می باشد نشان می دهد که جهانیان از دیرباز نسبت به آن علاقه مند و کاوشگر بوده اند. در فضای علمی ایران نیز مطالعات خلیج فارس و خلیج فارس شناسی چندی است که به رشته‌ای دانشگاهی تبدیل شده است و تلاش می شود تا دست کم نگاهی جدی تر و منسجم تر به این مقوله گردد. اگر چه اهمیت خلیج فارس به قدری زیاد است که تاکنون کتاب‌ها و مقالات بسیار متنوعی درباره این منطقه منتشر شده، اما با این همه به نظر می رسد مطالعات کافی در زمینه رویدادهای تاریخی این منطقه دریایی صورت نگرفته است. «ایسین قاسمی بجد» نویسنده‌ی اهل سیستان و بلوچستان است ودر سال ۱۳۶۷ به دنیا آمده است. بیشتر آثار و کتاب های این نویسنده در حوزه کسب و کار متافیزیک و کارآفرینی نوشته شده و منتشر شده اند اما در میان کتاب‌های منتشر شده‌اش کتابی به چشم می خورد که «داستان‌های تاریخی خلیج فارس» نام دارد. این نویسنده بعد از تحقیقات و پژوهش های بسیار در مناطق مختلف خلیج فارس، مقالات مستند، یادداشت‌ها، قصه ها و افسانه‌های بومی مناطق مختلف خلیج فارس را در کتابش جمع آوری کرده ودر اختیار مخاطبان قرار داده است. نثر روان نویسنده به همراه نقشه‌ها و تصاویر متعددی که از جغرافیای مناطق خلیج فارس پیشش روی مخاطب می گذارد این کتاب را تبدیل به اثری جذاب و خواندنی کرده است. نویسنده کتاب در مقدمه کتابش اشاره به این داشته که برای دستیابی به اطلاعات معتبر تاریخی به سراغ حوزه‌های جغرافیای تاریخی، تاریخ ایران و جهان و مناسبات بازرگانی ایران در زمان‌های دوررفته و از یادداشت‌ها و مقالات گردشگران خارجی هم در آثارش کمک گرفته است. همچنین درلابه لای نوشته‌هایش اشاراتی داشته به مشاهیر ایرانی و خارجی کسه در موقعیت‌های مختلف وارد خلیج فارس شده و روزگاری را در آنجا سپری کرده اند. این نویسنده مینا و ساسخار کتابش را بر معرفی فرهنگ و جغرافیای خلیج فارس و مناطق جنوبی کشور قرار داده و تمام تلاشش را کرده تا ویژگی‌های زیست محیطی و اقلیمی این منطقه تاریخی را به بهترین نحو به مخاطبانش بشناساند. نویسنده این کتاب در برخی موارد از قصه‌های پیامبران و خاطرات مشاهیری که دربره ای از تاریخ وارد ایران شده اند هم یاد کرده و الهام گرفته است. پیشگفتار این کتاب با عنوان «درآمدی بر جغرافیای تاریخی خلیج فارس» شروع می شود و با پرداختن به خصوصیات و موقعیت جغرافیایی جزایر، بنادر و سواحل ورودهای خلیج فارس ادامه می یابد. در فصل دوم کتاب که انبیاّی الهی نام دارد حکایاتی را در باب حضرت خضر نبی(ع)، حضرت موسی(ع)، حضرت یونس(ع) و اتفاقاتی که برای آنها پیرامون خلیج فارس افتاده را به نثر می کشد، همچنین در فصل سوم و چهارم کتاب ما با قصه های پادشاهان و سلاطین ایرانی و مشاهیر ادبی مثل سعدی ناصر خسرو و ابن بطوطه مواجه می شویم که روزگاری را در این منطقه زیسته اند. در فصل پنجم و ششم کتاب هم نویسنده از زندگی سیاحانی همچون نثارخوس و بنیامین تودلایی و مارکوپولو سخن گفته که از مسافران خلیج فارس در برهه‌ای از تاریخ بوده اند ودر فصل ششم و نهایی کتاب هم که داستان‌های شگفت انگیز نام دارد چند افسانه بومی را گنجانده است.

قاسمی مجد در مقاله ای که در مورد افسانه‌های خلیج فارس نوشته می گوید: در بیشتر افسانه های ملی که

سینه به سینه از زمان‌های بسیار دور نقل شده و به

زمان ما رسیده است و همچنین در داستان‌های مدرن

و آثار نظم و نثر در ادوا مختلف، به عناوین گوناگون

به دریای پارس و دریانوردی پارسیان در این منطقه

بزرگ دریایی اشاره شده است. حتی نویسندگان،

شاعران و داستان سرایانی که در حاشیه فلات مرکزی

ایران می زیسته اند واز دریای پارس ورود خانه های

بزرگ، فرسنگ‌ها دور بوده اند خوانندگان نسل های

بعد آثار خویش را در پرداختن به سفرهای دریایی

و نبردهای بحری رخ داده در خلیج فارس، بی نصیب

نگذاشته اند!...

سید گروه بین الملل – سعید قلیچی – طبق برنامه ریزی صورت گرفته و از پیش اعلام‌شده، دونالد ترامپ، رئیس جمهور ایالات متحده آمریکا از ۱۳ تا ۱۶ می ۲۰۲۵ (۲۳ تا ۲۶ اردیبهشت ۱۴۰۴) برای بازدید و امضای قراردادها و تفاهم‌نامه‌های جدید تجاری به سه کشور عربستان، قطر و امارات متحده عربی سفر کرد. براساس گزارش‌های رسمی منتشرشده، صرف‌نظر از سفر یک‌روزه او به رم برای شرکت در مراسم تشییع پاپ فرانسیس، این اولین سفر خارجی ترامپ در دوره دوم ریاست جمهوری او به‌شمار می‌رود. درحالی‌که روسای‌جمهور پیشین آمریکا در دوره‌های گذشته کشورهایی نظیر کانادا و مکزیک را به‌عنوان نخستین مقصد سفرهای رسمی خود انتخاب می‌کردند، اما ترامپ به مانند دوره پیشین ریاست‌جمهوری‌اش، کشورهای حوزه خلیج فارس را به‌عنوان نخستین مقصد سفرهای خود انتخاب کرده است. این موضوع در حقیقت نشان‌دهنده اهمیت این منطقه در سیاست‌ها و سیاست‌گذاری‌های دولت ایالات متحده آمریکا در دوران ریاست‌جمهوری اوست.

به گزارش روزنامه دریایی اقتصاد سرآمد، برخی معتقدند که ترامپ برای مستحکم کردن موقعیت خود نیاز به دستاوردهای ملموس اقتصادی دارد و در این رابطه، جذب سرمایه‌گذاری خارجی و کاهش چالش‌های اقتصادی آمریکا یکی از مهم‌ترین موضوعاتی است که رئیس‌جمهور آمریکا بر آن متمرکز است. با سفر رئیس‌جمهور دونالد ترامپ به منطقه خلیج فارس، انتظارات بالا رفته و اهمیت این سفر نیز بسیار بالاست. این سفر، نقطه عطفی در بازتنظیم نحوه تعامل آمریکا با خاورمیانه به‌شمار می‌رود.

بسیاری از کارشناسان برخلاف دوره اول ریاست‌جمهوری ترامپ که سیاست‌های حداکثری در قبال ایران و سوریه در دستور کارش بود، از این سفر اخیر به‌طور گسترده به‌عنوان فرصتی برای اتخاذ رویکردی انعطاف‌پذیرتر و معامله‌محورتر در دیپلماسی، متناسب با واقعیات جدید منطقه و ترجیحات عمل‌گرایانه کشورهای خلیج فارس یاد می‌کنند. در صدر این واقعیات، مسئله ایران قرار دارد. این سفر به‌طور نزدیک با مذاکرات هسته‌ای میان واشنگتن و تهران هم‌زمان است که نشانه‌ای از چرخشی قابل توجه از رویکرد پیشین ترامپ در رد برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) است.

این بار، هم ایالات متحده و هم متحدان آن در خلیج فارس به نظر می‌رسد مسیر دیپلماتیکی را ترجیح می‌دهند که هدفش محدود کردن قابل راستی آزمایی برنامه هسته‌ای ایران بدون ورود به تقابل نظامی مستقیم باشد. هم‌استایلی موفق میان راهبردهای آمریکا و خلیج فارس در قبال ایران می‌تواند نگرانی‌های منطقه‌ای درباره رقابت تسلیحاتی را کاهش داده و چارچوبی امنیتی ایجاد کند که در آن وابستگی اقتصادی، عاملی برای ثبات باشد. نکته مهم این است که انتظار می‌رود رهبران خلیج فارس از ترامپ بخواهند که هرگونه توافق هسته‌ای را با سازوکارهای راستی آزمایی دقیق و مفادی برای محدود کردن برنامه موشک‌های بالستیک ایران و نقش آن در شبه‌نظامی‌گری منطقه‌ای همراه سازد. کشورهای خلیج فارس دیگر به دیپلماسی از راه دور رضایت نمی‌دهند و خواهان داشتن نقشی فعال در تعیین نحوه اجرای توافقات پس از آن هستند. همچنین ترامپ ممکن است از این اجماع منطقه‌ای برای گرفتن امتیازات گسترده‌تر از تهران استفاده کند؛ نه فقط در زمینه غنی سازی هسته‌ای، بلکه در مورد سیاست ایران در عراق، لبنان و یمن. اگر این سفر به ایجاد یک رویکرد سه‌جانبه منسجم میان ایالات متحده، کشورهای خلیج فارس و ایران منجر شود، می‌تواند راه را برای یک تنش زدایی پایدارتر در منطقه هموار سازد. هرچند این مسیر همچنان با موانع سیاسی فراوان همراه است.

نتیجه سفر ترامپ به عربستان چه بود؟

قراردادهای تجاری به ارزش صد‌هامیلیارد دلاری اصلی ترین و

«روزنامه سرآمد» گزارش می‌دهد؛

خواب رئیس‌جمهور آمریکا برای منطقه خلیج فارس

آورده سفر ترامپ به خلیج فارس چه بود؟

در دور دوم ریاست جمهوری دونالد ترامپ از ماه پیش با هدف رسیدگی به برنامه هسته‌ای ایران و رفع تحریم‌ها شکل گرفت. این مذاکرات در ادامه تلاش‌های دیپلماتیک برای احیای توافق هسته‌ای (برجام) یا دستیابی به توافقی جدید انجام شد.

رئیس جمهور آمریکا همچنین در سفر به قطر در جلسه‌ای از پهبادهای ایران تمجید کرد. دو نالد ترامپ روز پنجشنبه در خلال یک سخنرانی در قطر از سرعت، کشتندگی و قیمت مقرون‌به‌صرفه پهبادهای ساخت ایران تمجید کرد. ترامپ گفت که اخیراً از یکی از شرکت‌های آمریکایی خواسته اقدام به تولید انبوه پهباد کند، اما آن شرکت رقمی معادل ۱۴میلیون دلار برای ساخت هر پهباد پیشنهاد کرده است. وی اضافه کرد که ایران در ازای ۳۵ تا ۴۰ هزار دلار پهبادهای خوبی می‌سازد. او گفت: «من با ۳۵ تا ۴۰ هزار دلار پهبادهای خوبی می‌سازند. دو هفته بعد آن‌ها پهبادی آوردند که ۴۱میلیون دلار هزینه برداشته بود.» وی اضافه کرد: «پیشنهاد گفتم که منظورم این نبود. منظورم پهبادی بود که نهایتاً ۳۵ تا ۴۰ هزار دلار هزینه داشته باشد. (پهبادهای ایران) خیلی خوب، سریع و مرگبار و در واقع وحشتناک هستند.»

سفر ترامپ و سر نوشت تحریم‌های سوریه

طسی روزهای گذشته احمدالشرع (محمدالجلالی) رئیس دولت موقت سوریه در حاشیه سفر دونالد ترامپ به ریاض باوی دیدار و گفت‌وگو کرد. این دیدار درحالی برگزار شد که مذاکرات روند احیای روابط واشگتن با دمشق از سه ماه قبل آغاز شده بود ولی مقامات آمریکایی به دلیل اینکه دولت جدید سوریه را به رسمیت نمی‌شناختند، برگزاری این دیدارها را مخفی می‌کردند. این روند، از مذاکرات «اسعد شببانی» وزیر خارجه موقت سوریه با «باربارا لیف» دستیار وزیر خارجه آمریکا در امور شرق دور در حاشیه نشست وزرای خارجه کشورهای به اصطلاح حامی سوریه در بروکسل در ۱۸ مارس (۲۸ اسفند ۱۴۰۳) آغاز شد که رویترز افشا کرد.

سخنان دونالد ترامپ که اعلام کرد تمام تحریم‌ها علیه سوریه را لغو خواهد کرد، برخی اعضای دولت او و مقام‌های مسئول در رابطه با این تحریم‌ها را «غافلگیر» کرد. ترامپ روز سه‌شنبه در جریان سفر به عربستان سعودی گفت: برداشتن تحریم‌ها می‌تواند به کشوری ویران‌شده از ۱۳ سال جنگ کمک کند. خبرگزاری رویترز به نقل از چهار مقام آگاه در واشنگتن نوشت که مقام‌های ارشد وزارت خارجه و وزارت خزانه‌داری آمریکا، برای بررسی چگونگی لغو تحریم‌ها که بسیاری از آن‌ها دهه‌هاست برقرار هستند، به تکاپو افتاده‌اند. یکی از آن‌ها گفت: «کاخ سفید هیچ یادداشت یا دستورالعملی برای آماده‌سازی روند لغو تحریم‌ها برای مقام‌های وزارت خارجه و خزانه‌داری صادر نکرده و هیچ اطلاعی هم به آن‌ها درباره قریب‌الوقوع بودن اعلام آن نداده بود.»

می‌رود هواییمقی قطر (القطریه) قرارداد خرید حدود ۱۰۰ فروند هواییما پهن‌پیکر از بوئینگ را امضا کند.

توافق ۲۰۰میلیارد دلاری با امارات

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا در پایان سفر خود به منطقه خلیج فارس، موفق به امضای توافق‌هایی به ارزش ۱۷۹میلیارد یورو (۲۰۰میلیارد دلار) با امارات عربی متحده شد. بخش مهمی از این توافق‌ها مربوط به برنامه ساخت بزرگ‌ترین پردیس هوش مصنوعی جهان در خارج از خاک آمریکا، در شهر ابوظبی است. کاخ سفید اعلام کرد که دونالد ترامپ در آخرین ایستگاه از سفر خود به منطقه خلیج فارس، موفق به عقد قراردادهایی به ارزش ۲۰۰میلیارد دلار (معادل ۱۷۹میلیارد یورو) با امارات عربی متحده شد. در این توافق‌ها، فناوری هوش مصنوعی جایگاه برجسته‌ای دارد و در کنار آن، سرمایه‌گذاری‌هایی در حوزه‌های هوافضا، انرژی و دیگر بخش‌های صنعتی نیز به چشم می‌خورد. پس از دستیابی به قراردادهایی به ارزش ۶۰۰میلیارد دلار (معادل ۵۳۶میلیارد یورو) با عربستان سعودی و توافقاتی به ارزش ۴۳میلیارد دلار (برابر با ۲۱۷میلیارد یورو) با قطر، دونالد ترامپ سفر خود به خاورمیانه را با مجموع تعهدات سرمایه‌گذاری به

ارزش ۴.۱ تریلیون دلار (معادل ۱.۳ تریلیون یورو) به پایان رساند. سفر آقای ترامپ به کشورهای خلیج فارس را می‌توان یک اقدام سودمند برای هر دو طرف دانست. رئیس‌جمهور آمریکا به‌دنبال جذب سرمایه خارجی برای کمک به احیای صنعت تولید داخلی ایالات متحده است و سه کشور حاشیه خلیج فارس نیز مشتاق هستند توسعه هوش مصنوعی را سرعت بخشند تا بتوانند اقتصاد خود را از وابستگی به نفت دور کنند. در کانون اصلی توافق‌های امارات، ساخت پردیسی به وسعت ۲۵۰۰هکتار برای هوش مصنوعی در شهر ابوظبی قرار دارد. این مجموعه ظرفیت پنج گیگاواتی برای مراکز داده مرتبط با هوش مصنوعی خواهد داشت. دونالد ترامپ در حال بررسی توافقی بود که به امارات عربی متحده اجازه می‌دهد تا سال ۲۰۲۷ میلادی سالانه تا ۵۰۰ هزار واحد از تراشه‌های قدرتمند «ا۱۰۰» شرکت انویدیا را وارد کند. یک‌پنجم این تراشه‌ها به شرکت «جی ۴۲» اختصاص خواهد یافت.

ادعای جدید درباره مذاکرات با ایران

رئیس‌جمهور آمریکا روز جمعه بار دیگر درباره مذاکرات هسته‌ای غیرمستقیم با ایران اظهارنظر کرد. دونالد ترامپدر جریان سفر خود به امارات متحده عربی در روز جمعه بار دیگر پیام‌های دوگانه خود که شامل دعوت به مذاکره و تهدید است را تکرار کرد. او مدعی شد که ایالات متحده «وضعیت ایران» را به هر نحو که شده حل خواهد کرد. او افزود: «ما این وضعیت را به‌طور ۱۰۰درصد حل خواهیم کرد. با به‌خوبی و به‌طور مسالمت‌آمیز، یا به‌طور ناخوشایند.» این بزرگ‌ترین قرارداد و درخواست خرید هوایما در تاریخ بوئینگ است. این اتفاق خیلی خوبی است.» پیش از این رویترز به نقل از منابع آگاه گفته بود: انتظار

عکس: اصغر بشارتی